

Verden over, at den største Kapitalist-sammenslutning, der eksisterede, paa den den Maade profiterede af sin stærke dominerende Stilling overfor Arbejderne. Men hvad der præsteres fra Sukkerfabrikkernes Side i saa Henseende, er meget værre. Naar man gennemgaar dette Forhold, vil man komme til det Resultat, at De danske Sukkerfabrikker anvende forholdsvis meget mindre til deres Arbejdere end denne store Trust. Regnskaberne give imidlertid saa uhyre lidt Oplysning i saa Henseende. Jeg vil i denne Forbindelse gøre opmærksom paa en Artikel, der stod i „Nationaltidende“ i Juledagene, hvori der rettedes en meget skarp Anke mod de mangelfulde Aktieselskabs-Regnskaber, som synes affattede med det Formaal at skjule, hvordan Forretningen i Virkeligheden gaar.

Jeg vil i denne Forbindelse rette et Spørgsmaal til det ærede Medlem fra Roskilde (Jerichow), der jo sidder i Bestyrelsen for De forenede Papirfabrikker, den anden store toldbeskyttede Trust her i Landet. Paa den sidste Generalforsamling blev der af en Aktionær rettet en Forespørgsel til Formanden, uden at denne gav Svar derpaa. Generalforsamlingen blev afholdt paa Børsen, og der var offentligt i Bladene fremkommet et Forlydende om, at De danske Papirfabrikker i det forløbne Aar havde anvendt betydelige Summer til Nyanlæg og Nybygninger, uden at disse Penge fandtes opførte hverken som Indtægt eller som Udgift paa Regnskabet. Det er kedeligt, at den Slags Rygter komme i Omløb. Jeg mener, at det ærede Medlem, som for det første er Medlem af den lovgivende Forsamling og dernæst ogsaa er en højtstaaende Embedsmand indenfor Finansministeriet, bør demtere den Slags Rygter, som have været i Omløb om Papirfabrikkerne. Jeg synes virkelig ikke, at noget saadant kan faa Lov at passere.

Med Hensyn til Arbejderne finder man i Professor Bircks Bog den Oplysning, at De danske Sukkerfabrikker i Kampagnen — det er den Tid, Fabrikkerne arbejde — have beskæftiget 1,500 Arbejdere, men Tallet er, som sagt, et Par Aar gammelt. Ved Henvendelse til „Dansk Arbejdsmands Forbund“ har jeg faaet at vide, at Arbejdslønnen er mellem 37 og 38 Øre i Timen, og at der arbejdes ca. 100 Dage aarlig. Det vil altsaa ses, at Arbejderne have en samlet aarlig Fortjeneste af ca. 600,000 Kr. Professor Birck oplyser videre i sin Bog, at der arbejder ca. 400 Mand paa Raffinaderierne, og efter de

Oplysninger, jeg har faaet, have disse 400 Mand en Timeløn af 34—35 Øre, og man vil se, at det for dem, der arbejde hele Aaret, bliver et Beløb af ca. 400,000 Kr.; det bliver altsaa i det hele op imod 1 Mill. Kr. Imidlertid maa Fabrikkerne beskæftige flere Arbejdere, end Professor Birck opgiver; der maa f. Eks. være Fyrbødere, og De danske Sukkerfabrikker have for Resten ogsaa Skibe, hvor de have Personale om Bord, og endelig er der ogsaa det store Personale, som hører til Kontorerne. Men man faar ikke at vide, hvad de faa i Gage. I gamle Dage havde De danske Sukkerfabrikker et Regnskab, der oplyste, hvor meget Renter og Gager vare, men i det sidste Regnskab for 1911 har man ogsaa slettet dette. Der staar kun „Fortjeneste ved Selskabets samlede Fabriks-, Handels- og Landbrugsvirksomhed“ 6,687,689 Kr. 65 Øre, dermed Basta! Det er alt, hvad Fabrikkerne oplyse; og paa hvad Maade de fortjene deres Penge, faar man ikke at vide, ej heller hvor meget der gaar til Gager. Men i 1908 var det samlede Beløb til Renter og Gager godt $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og det er altsaa ikke noget kolossalt Beløb, der er gaaet til Gager. Jeg er tilbøjelig til at mene, at de samlede Udgifter til Lønninger og Gager ved De danske Sukkerfabrikker ere $1\frac{1}{2}$ Million eller højst 2 Mill. Kr. Samtidig faa altsaa Aktionærerne $6\frac{3}{4}$ Mill. Kr., idet det samlede Udbytte er $6\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Jeg synes, det er en ussel lav Løn, et saa rigt Selskab byder sine Arbejdere. Sæsonarbejdet varer kun i 100 Dage; det er ikke noget behageligt Arbejde at arbejde paa Sukkerfabrikkerne i Roekampagnen. Men det Arbejde, der udføres i Raffinaderierne, udføres i rene hede Helveder, hvor Temperaturen er oppe omkring 50 Grader eller mere. At det er et usundt, farligt, strengt og slidsomt Arbejde for den fattige Løn af 34—35 Øre i Timen, tror jeg, hele dette Ting vil være villigt til at indrømme. Hvorledes Nykøbing-Fabrikken betaler, skal jeg ikke komme ind paa, men Lønnen er sikkert nok fuldstændig tilsvarende til den, som De danske Sukkerfabrikker betale, saa ingen af disse Institutioner har noget at lade den anden høre. Jeg mener altsaa, at denne Monopolisering af Sukkerdriften kan ikke siges at have bragt Velstand til Arbejderne.

Jeg kommer saa til Sukkertrustens Forhold til Roedyrkerne, og der vil jeg sige, at i den ældste Tid var det ikke nogen særlig glimrende Forretning at dyrke Roer, Priserne vare langt lavere den Gang;